

GAZETA POPORULUI

Foaie politică-culturală *ASOCIAȚIUNII*

Intemeietori: Dr. N. Bălan, Dr. I. Broșu, și Dr. Silviu Dragomir.

Abonamentul:
 Pe un an . . . 32 Cor în vechiul regat 20 Lei
 Pe o lună de an 16 Cor 10 Lei
 Pe 3 luni 10 Cor 6 Lei
 Abonamentele să se trimită la adresa:
GAZETA POPORULUI, Sibiu.

Adresa noastră e:
"GAZETA POPORULUI"
 Sibiu, Strada Urezzului Nr. 41.
 Apare în fiecare Duminecă.

Inserțiuni și anunțuri se primesc la
 Administrația gazetei.
 Un sir cu litere mărunte întâia-oară 1 cor.
 a doua și a treia-oară 80 fileri.

Alegerile pentru Congresul Național.

Să cerut și în această „Gazetă” a poporului, ca preoțimea să-și facă rost de foaie proprie, ca acolo să se desbată lucrurile, care privesc preoțimea. Vremile și imprejurările de azi nu ne îngăduie să împlinim deocamdată această dorință. Dar de altă parte interesele preoțimii și azi, ca în tot trecutul nostru, sunt pe deplin aceleași cu ale poporului credincios, în cauze naționale ca și în cele bisericești. De aceea noi nu ne sfîrșim să ne ducem cu gândurile noastre și în fața poporului și sperăm că nici cetitorii din popor ai acestei „Gazete” nu ne vor fi în rău nume dacă prin aceste rânduri vom vorbi mai mult preoțimii.

În 5 Septembrie st. v. a. c. se vor întruni colegiile preoțești pentru a alege deputații din cler pentru congresul național al Bisericei ortodoxe. Tot atunci se vor stabili și candidaturile mirenilor pentru cari credincioșii vor fi chemați să-și dea votul, ca să-i reprezinte în congres. Fiind că Congresul din acest an va avea chemarea să-și spună cuvântul, pe lângă alte multe cauze și asupra lor două lucruri mari: Unificarea bisericilor ortodoxe din întreg cuprinsul României mari și al doilea: aşezarea celui mai chemat și celui mai bun al nostru în scaunul de mitropolit, — avem datoria, ca nici odată poate în trecut, să fim trezi și chibzuți în incredințarea pe care o dăm celor ce pe urmă, prin votul lor, au să hotărască soarta bisericei noastre ortodoxe de dincoace de Carpați.

Este lămurit în aceiași vreme, că hotărările Congresului nostru vor trage greu în cumpăna la statorirea raportului dintre biserică și stat, fapt dela care atâtă multămirea îndreptățitelor așteptări ale preoțimei, ca și măngăierea drept credincioșilor noștri, legați adanc cu sufletul de biserică.

Legătura norocoasă dintre biserică și stat după dreptatea omenească și amăsurat adevărului dumnezeiesc o vor putea face numai oameni pe deplin pătrunși de însemnatatea pe care biserică o are în mijlocul neamului nostru, și mai întâi de toți un Vlaică care să aibă sufletul mare a lui Șaguna, înțelegerea lui largă, cură-

țenia morală, învățătura multă și mai presus de toate dragosteia lui Hristos și dragostea către popor. Cine trebuie să fie urmașul marelui Șaguna în aceste vremuri schimbante, în cari poate pentru totdeauna se va hotărî soarta Bisericii?

Iată întrebarea la care trebuie să se gândească fiecare preot și chiar fiecare credincios înainte de a-și da votul pentru un deputat la Congres. Să ne dăm seama, dintre toți bisericanii nostri, care e cel mai demn și care să dovedit mai mult prin viață și activitatea sa, că ar fi instare să împlinească nădejidle ce le s-ați stat nou.

Aș dori chiar, ca „Asociația clerului” în care am pus toată nădejdea unei îndreptări a stărilor rele din biserică, să nu întârzie să spune un cuvânt răspicat. Ea ar lipsi dela datorie, dacă nu ar da îndrumările de lipsă asupra celor ce ar fi să primească mandatul de deputat la Congres din cler ca și dintre mirenii. Nu trag la îndoială că preoțimea fiecarui colegiu nu ar fi destul de priepută, dar iarăși o hotărâre ar fi mult ușurată dacă i-s-ar da o privire preste toți căi ar avea să alcătuiască Congresul și din toate eparhiile.

Exprim aci dorință: Comitetul central al Asociației să facă fără amânare obiect de cumpărire lucrul, și dacă găsește de nimerit, să lanseze pe cale potrivită lista candidaților la deputație. Dealtă parte preoții, unul fiecare să se gândească nu numai cum să-și de-a votul pentru cineva, ci să-și tragă seama și cu aceea, dacă cel învrednicit de încredere va ține să-ne reprezinte demn. Un lucru lăș cere necondiționat, că ori cine vrea să capete un mandat, să nu ne socotească pe noi preoți ca în trecut, buni a nu fi baiați în seamă, ci fiecare să-și țină de datorie a se anunța la preoțimea cercului, că dorește să fie ales, mireni ca și preoți. Ori atâtă atențiuie totuși merită, iar sistemul pacătos din trecut trebuie să încezeze, când prin un bilet trimes din centrul se comandau alegeren ca să fie pe placul celor cari nu s-ar fi simțit bine în fața unei controale drepte.

Preoți cât mai mulți, din cei mai buni, și numai mireni vrednici, de absolută încredere să intre de astă dată în congresul național al bisericei noastre ortodoxe!

Preoțimea să stea la înălțimea vremilor.

Un alt preot.

Prin muncă la izbândă.

De-o vreme încoace putem să vedem că se vor căuta în gazete despre greve. Ce-ori și acestea se vor întreba mulți dintre aceia care își preumbă ochii prin gazete. Nu-i nimic deosebit. Muncitorii, ori slujbașii, ori sălăbrești de oameni se hotărăsc într-o bună zi să ceară sporirea lefurilor sau similitudinile uleiă stăpâni, amintindu-i că ne-implinindu-le cererea, vor începe ori și ce lucru. Atâtă încredere în lucrul, cu scopul de-a săli pe stăpân să măreasce plata ori leafa, se chiamă grevă. Astfel ceteam despre greva muncitorilor din fabrici, dela minele de cărbuni, dela căile ferate, și acum în timpul din urmă despre greva bărbierilor și chelnașilor de prin birturi. Toți aceștia se plâng că n-au din ce mai trăi și stăpâni nu vor să le sporescă plățile, cu toate că ei căștgă înzecit și însușit mai mult decât mai înainte. Nu vreau să intru aici în amănunte unei întrebări, la care va fi foarte greu să dau repede un răspuns. Poate să zibă dreptatea muncitorii, iar pedealtăpaite și stăpâni vor mai avea de spus vre-un cuvânt din partea lor. În orii și ce caz aceste semne ale timpului nu sunt deloc imbucurătoare pentru noi.

Și iată pentru:

Nouă, că țără proaspătă, cu mii de muncitori, trebuie să ne fie scumpă toată clasa. Din punctul acesta de vedere grevele ne pot numai păgubi. Peatrula să ieşim la luman verde, din greutățile ce avem să le purtăm, ar trebui să îndoinim manca, iar nu să risipim prin nestință și lipsă de înțelegere a scopului pe care-l urmărește România-Mare. În privința aceasta aș dori să adue, pentru lămurirea tuturor, o pildă. Mai zilele trecute am citit prin gazete, că muncitorii din toate fabricile Germaniei, s-au hotărât să lucreze de-acum înainte nu 8 ci 11 ciasuri la zi. Iar castigul de pe două ceasuri să nu-l ia dângii, ci să-l predea de bunăvoie statului, pentru că să poată plăti mai repede birurile grele aduse pe capul lor de răsboiu. Iată un popor cuminte! și numai neamurile înțelepte și harnice pot avea viitor în lumea aceasta a întrecerii și a hăniciei.

Il rog pe-acela, care se hotărăște să se pună în grevă, că înainte de ce-ătă incetarea lucrului, să se gândească pentru un moment la pilda Germaniei. Și-apoi, după o chibzuială mai lungă, dacă soțoșește de bine, să-și încrucișe brațele pe piept și să se întindă cu burta la soare...

Români din America.

— Cu prilejul pornirii lor spre casă —

Vești bune ne sosesc de peste mare.

Români din America, frații noștri dulci, pe cari asuprirea stăpânitorilor de tristă amintire dela Budapesta i-a silit să și părăsească vatrele și să treacă oceanul pentru o bucată de paine, se reintorc, plini de râvnă și de dorul muncii, la casele lor. Bine ați venit! Noi vă primim cu drag și ne întindem dornici brațele să vă strângem la piept, cu toată dragostea părintească, de care clocotesc și azi înimile noastre.

In clipa aceasta, când am înțeles că cel dintâi vapor a lăsat porturile, ce forfotese de lume, ale Americei, o lacrimă de bucurie nă se strecoară din ochi. Ea izvorește tot de-acolo de unde au pornit atâtea altele, surori de-ale ei, atunci când între tipetele de durere ale mamelor, între plânsetele soților și jalea sfâșietoare a satelor, părăsești pentru cine știe câți ani de despărțire casele, curjile nemestiile, vîtisoarele, lanurile voastre de grâu și secară sămânate în sudoarea frunții, tot ce aveai mai scump, mai drag, mai stâns alipit de sufletele voastre. Cine facea uneori drumul cu trenul dela Sibiu la Brașov, înainte de izbucnirea marei război, își va putea reaminti ușor acelă despărțiri zdrobitoare de inimă, când satul întreg pe trecea la gară, ca pe un mort, și ia, ee lă drumul lung al apelor Americei. Era cu neputință să stăruiești de față nemîscat. Toată lumea își ștergea lacrimile cu mâneca dela cămașă. Am văzut mame și soții cari trebuia descheltate cu puterea dela grumazul copiilor și soților scumpi, pe cari preșimțea că nu-i vor mai vedea nici odată. Nu era o simplă despărțire cu lacrimi usoare, de ochii lumii mai mult, cu strângeri de mâni

obicinuite la asemenea prilegiuri, nu, nici-de-cum. Satul întreg își petrecea la groapă mortul său, închipuit în icoana aceluia, care urca desnădajduit scările vaporului. Iar aceea ce marea jalea despărțirii și mai mult, erau jandarmii ungurești cu nepăsarea, cu batjocurile, cu cruzimea lor de fiară sălbatică. Oamenii aceștia împănați nu înțelegeau ce însemnează suferința și rădeau de durerea marilor instrăinați cari, în bună parte din pricina lor luau toiaugul pribegiei. Și-adeseori cu lovitură de pat de pușcă îi sileau pe ceice porneau plângând la drum, să se smulgă mai repede din brațele celor mai seumpi ai lor.

Dar oamenii noștri au fost harnici și cumpătați. Ajunși în țara făgăduinței, a muncii și aurului, America, cu uriașele ei fabrici și ateliere de lucru, n'au stat cu brațele încrucișate. Și rodul ostenelelor indurate acolo, erau acele nenumărate scrisori cu bani grei ce le trimeteau și sora de dincolo de mare. Din aceste parale, soții rămase acasă plăteau dăriile, susțineau copii la învățătură și plăteau birurile de tot felul: cele către stat și cele către biserică. Astfel acești instrăinați trupește numai, dar cu sufletul purpurea între ai lor, îndeplineau față de cei de-un singur cu dănsii, o înaltă datorie patriotică.

Însă vremurile urgiei au trecut. Acum răsuflă liberi aerul dulce al adunarilor noastre patrii: România-Mare. Prăbegii de odinioară, întocmai ca cocorii și rândunelele, la apropierea primăverii, își intorc privirea plină de dorință, în spate cuiburile lor din cine știe ce sate din valea Carpaților. O poruncă tainică a sufletului, îi silesc să și părăsească uziinele, fabricele ori minele, unde au lucrat și unde se putea căstiga hrana mai ușor, și să revină la dulcele său al României.

Să fiți bine veniți în mijlocul nostru, scumpi călători, pe cari cu atâtă dor vă aşteptam. Peste 300,000 de Români, iată vor pornii rând pe rând, spre coastele Europei bătrâne, care după 5 ani de vărsare de sânge și-a refăcut în sfârșit tineretele. Dar vorbele noastre ori și cât ar fi de frumoase, rămân la urmă tot numai niște vorbe. Ce-i de facut acum, în preajma sosirii acestor frați instrăinați, ai nostri?

Iată cari ar fi părările noastre: Mai întâi, pentru ca acești tii rătăcitorii prin alte continente să se poată întoarce la căminul strămoșesc de al cărui dor ei sufer astăzi, trebuie să li se deie cu ori și ce preț putință, pentru a se înapoia iarăși și căt mai repede de unde au fost siliți să fugă.

Astfel vor trebui organizate transporturile pe mare, pentru a aduce acasă pe frații noștri răspândinți în America.

Pentru a se putea întoarce, va mai trebui apoi să se îngrijim că schimbul de bani din dolari în lei sau în coroane, să nu fie o piedecă, pentru avara lor modestă căștigată acolo și pentru de a lua drumul spre casă. Va fi de lipsă astfel ca schimbul să se stabilească și asemenea să se cumpănească și prețul de curs între banii noștri și banii Românilor din America. În scopul acesta ar fi bine, dacă s-ar putea deschide un aumit credit în America, pentru înlesnirea schimbului de parale.

Și în sfârșit, mai este nevoie ca să luăm toate măsurile de lipsă, pentru cei întorși la vatrele lor, să găsească tără de nici o întâzire loc, unde să poată fi întrebuițați cu folos pentru căștigarea pânii de toate zilele. Acestea sunt măsurile ce le cerem să fie luate de către stăpânirea noastră, în vederea sosirii fraților noștrii din America. Îndeplinim

Tâlmaciul desluși vorbele lui Pakhom Baškirii se slătuesc, se sfătuesc mereu. Pakhom habar n'are ce spun ei, vede numai că sunt veseli, că strigă și că râd. În sfârșit fac tăcere, se uită la Pakhom și tâlmaciul îi zice:

— Mi-au dat poruncă să-ți spun că pentru marinima ta, îți dau cu dragă înimă atâtă pământ, căt vrei să iezi. Arată cu degetul bucata pe care î-o alegi și a ta să fie.

— Ce spune? întrebă Pakhom.

— Unii zic că trebuie să vestim mai întâi pe mai-marele nostru, răspunse tâlmaciul, căci fără el nu merge; alții zic că merge și fără el.

VI.

Pe când se ciorovăiau așa, iată că vine un om cu o căciulă de piele de vulpe. Toți tăcură și se seculă în picioare.

— E mai-marele, șopti tâlmaciul.

Pakhom luă numai decât vestmântul cel mai frumos și-l îmbie șefului, cum și cinci sunți de ceaiu. Mai-marele primi și se așeză în capul mesei. Baškirii, fără a pierde vremea, povestiră despre-ce era vorba. Mai-marele ascultă cu luate aminte; apoi le face semn cu capul să tacă și începe să vorbi rusește cu Pakhom.

FOISOARĂ

Cât pământ îi trebuie unui om.

de Leon Tolstoi.

(Fine.)

Pakhom ceru știri în privința druhului, și după ce plecă negustorul se pregăti și el de plecare. Lăsa casa în grija femeiei și porni cu argatul.

Mai întâi deteră pe la oraș de cum-pără o cutie cu ceaiu, niște daruri, vin, tot ce-i spusese negustorul; apoi plecă Făcură cinci sute de verste și în ziua a șeptea ajunseră la un sălaș de Baškiri.

Negustorul spusese drept. Baškirii trăesc în stepă, lângă un râu, adăpostindu-se sub niște corturi de pânză. Ei nu muncesc pământul, nu mânâncă paine, ci se indeletnicește cu păscutul cailor și viteelor. Mânzii îi leagă în dosul corturilor; de două-ori pe zi îi dau la iepe; din laptele iepelor fac kumis. Femeile bat kumisul și fac brânză. Oamenii beau kumis, ceaiu, mânâncă carne de berbece și cântă din fluier. Toți sunt grași, veseli și o jin într'un chef toată vara. E o nație foarte

mărginită; nu știe să vorbească rusește, dar e îndatoritoare cum nu se mai poate. Când văzură pe Pakhom, Baškiri ieșiră din corturi și se strânseră în jurul lui. Printre ei se nimeri și un tâlmaciu.

Pakhom le spuse că venise să ia ceva pământ. Baškiri îl primiră cu dragă înimă și-l poftiră sub un cort frumos. Așternură velinje, puseră deasupra niște perne de puș și-l îmbiară să seadă. Îi deteră apoi ceai și kumis. Înjunghiară un berbece și-l ospătară.

Pakhom luă darurile cari rămaseră în căruță și le împărți la Baškiri; împărți și ceaiul. Baškiri se bucurără foarte. Sporovăită între ei căt sporovăiră, apoi pușseră pe tâlmaciu să iâlmăcească.

— Mi-au dat poruncă să-ți spun că le-ai căzut drag, zise tâlmaciul; că pe la noi e obiceiul să primim bine pe oaspeți și la daruri să mulțumim cu daruri. Tu ne-ai dăruit pe noi, spune-ne acum ce ți-ar plăcea să-ți dăm în schimb.

„Mi-ar plăcea mai cu seamă pământul vostru, răspunse Pakhom. La noi suntem tare strâmtorâți. Nu ne îndestulăm din pământ, și e și sărac; pe când la voi e berechet, și încă ce pământ. De când sunt n'am văzut altul la fel.

du-se odată aceste lucruri și altele mai de trebuință, cari din neștiință nouă nu au scăpat din vedere, putem striga liniștiți celor ce vor debarcă în curând pe pământul românesc; bine ați venit fraților scumpi în mijlocul nostru!... *ib.*

Repatriarea Românilor din America.

Sibiul 3. 9. Ziua „Românul” din 3. August 1919 care apără în Youngstown Ohio (America) publică un avis al dlui Comandor Pantazzi comisarul Guvernului Român în Statele Unite, referitor la reîntoarcerea în patrie a Românilor din America, care îl publicăm pe scurt în următoarele:

1. Toți Românilor din Statele Unite și Canada cari încă nu sunt naturalizați pot obține pașapoarte fără nici o rugăre și fără depunerea jurământului.

2. Pașapoartele vor fi eliberate deocamdată în New York, Chicago, Cleveland și Detroit. Doritorii sunt a se prezenta cu doi martori consăteni la biroul Comisarului Guvernului.

3. În urma stăruințelor pe lângă guvernul American, dl Pantazzi a căpătat vapoarele necesare, cari vor pleca din New-York până la Constanța. Primul vapor va pleca la 1. August cu 2000 Români. Al doilea vapor va pleca cu alte 2000 luări către 500 din New York, Chicago, Cleveland și Detroit. La fiecare birou pentru pașapoarte se vor întocmi două tablouri, unul în care se vor înscrise toți aceia cari doresc să plece în România prin Franță sau Italia și altul în care se vor înscrise acei ce doresc de a călători direct în țară, cu vapoarele Comisarului Guvernului Român. Se atrage atenția călătorilor asupra faptului că prin Franță și Italia călătoria durează trei sau patru luni până cei ce pleacă cu vapoarele Comisarului Guvernului Român vor ajunge în 25 de zile.

4. Toți cei ce vor pleca cu vapoarele Comisarului Guvernului Român vor avea de

a plăti 150 dolari din care li se vor înapoiă în momentul îmbărcării tot ce va trece peste suma fixă de Guvernul American, care va fi la tot cazul mai mică decât 150 dolari, care sumă va fi plătită la înscrisarea în tablou.

5. Costul pașapoartului este 2 dolari iar viza consulatului 40 centi și cheltuiala de birou face 60 centi pentru fiecare persoană.

6. Pentru a înlesni oamenilor estra-darea pașapoartelor, birourile vor fi ambulanțe și în fiecare zi va aviza localitatea unde va funcționa în cele patru orașe mari. Zilnic se vor libera 100-150 pașapoarte afară de Dumineca.

7. Pașapoartele se vor trimite în pachete de câte 300 Comisarului Guvernului Român la New York pentru semnare și control.

8. Toate plângerile se vor putea face la birourile din cele 4 orașe mai și vor fi adresate Comisarului Guvernului Român la New-York în Cedar Street 43.

9. Ordinea plecării este aceea a înscrisiei și nu se vor face la nici un caz abateri.

10. Se recomandă futuror de-a rămâne în locuințele lor până la avizul biroului consular în care va fi fixat termenul când pleacă vaporul respectiv.

11. Se aduce la cunoștință celor cari posed dolari, că în timpul călătoriei nu vor avea nevoie de altă monedă nici românească nici străină și că dolarii pot fi schimbați în lei în țara românească cel puțin tot așa de bine ca în America. Pentru informațiunile de cari vor avea nevoie în privința banilor le vor da Consulatele cari sunt datoare de a se îngriji de interesele Românilor din America.

Alcătuirea partidului național.

Precum am mai scris în „Gazeta Poporului”, cu prilejul adunării Marelui Stat ce s-a ținut la Sibiu, s-au pus temelii nouă și partidului național al Românilor din fostă Ungarie. Mult s-a vorbit în cursul vremii

de acest partid. Vor fi însă oameni în șirul cetitorilor gazetei noastre, cări, precum societatea *eu*, nici azi chiar nu pot să fie pe deplin împreștiți ce însemnează cuvântul acesta partid. Este o vorbă nouă, pe care țărani nostri o rostește foarte arători, aşa că timp în timp.

Ce este deci un partid?

Un partid nu i altă decât o altă altă omenească, de mai mulți oameni adunați la un loc, cu un anumit scop, care de obicei este politic. Să-i bine că o astfel este făcut aşa că nu poate trăi singur, pe vârfuri de deal ori prin păduri, ci trage către alii semeni de-a lui. În chipul acesta s-a pus temelie familiei, din familiile s-au făcut sate, din sate orașe și toate acestea la un singur loc au dat naștere unei țări. Dar precum într-un sat oamenii se oamenesc după legăturile de sânge ce sunt între ei sau după interese sau după altceva, și pun la cale partide sau însoțiri precum le-am mai văzut boteza, cu scopul ca fiind mai mulți la un loc de-aela să fie totdeauna și mai tari, tot așziderea se înțimplă și într-o țară întreagă. Astfel se înfăntăză partidele sau, să zicem așa, adunarea la un loc a celor de un gând. Din partidele acestei politice, cari au de scop pe de-o parte apărare intereselor pășăilor săi, iar pe de altă parte formarea guvernului din mijlocul oamenilor lor, regele cănd crede de bine, înzărtinează pe unul din conducătorii partidului cu formarea ministerului. Aceste apoi își alege dintre prietenii ori cunoștuții lui mai de seamă, tovarășii, pentru alcătuirea ministerului sau guvernului. Partidele va să zică sunt tovarășii politice de oameni, cari voiesc să ajungă în fruntea și la conducerea țării. Așa a fost și este în vechiul regat al României și acum. Acolo partidele cele mai cunoscute sunt partidul liberal, care are în fruntea sa pe prim-ministrul de azi, I. Brătianu și partidul conservator. Din aceste două partide s-au format apoi cele mai mici, puține la cale de oameni cari nemulțumiți din vre o pricina care care cu tovarășii lor, eșeu din partid și înfăntăză altele după o una lor chibzulală. În aceste partide politice intră apoi, după bunul plac, săi cum le porunceau interesele, locuitorii țării întregi, înscriindu-se de membri s-au părăsi ai partidului. Intrând în partid ei să obligau să țină la un loc cu toată țaria și la alegerile de deputați să dea votul numai acelor deputați cari făceau și ei parte din acea partid. Așa a fost în trecut,

— Pământ avem din belșug, poți să le cât vrei, zise el.

„Să iau cât vreau, se socotii Pakhom.

Trebue să-mi dea hârtie la mără, căci altfel or să zică: „E al tău, și pe urmă or să mi-l ia îndărăt.

Și răspunse șeful:

— Mulțumim de bunătate. Aveți mult pământ, mie nu-mi trebuie mult... Dar vezi că ar trebui să știu care bucată e a mea, să hoțărnicim și să facem un înscris. Căci de, toți suntem muritori. Nu zic, voi sunteți oameni de îspravă, îmi dați pamânt, dar de unde știu eu că n-o să se scoale copiii voștri să mi-l ia.

Mai-marele începu să râdă:

— Fie și așa, zise el... O să le facem toate după regulă.

— Mi-a spus un negustor, zise iar Pakhom, că a fost pe la voi și ați dat pământ: zicea că ați dat și un zapis la mâna. Așa zice să mi dați și mie unul.

Mai-marele pricepu acum.

— Ne-am înțeles, zise el; avem aici un scriitor. O să ne ducem la oraș să facem zapisul și să punem cuvenitele pecete.

— Și cu ce preț? întrebă Pakhom.

— N'avem decât un preț: o mie de ruble pentru o zi.

Pakhom nu înțelesе ce fel de măsură o fi ziuă.

— Câte desiatine face? întrebă el.

— Tocmai bine, nu știm. Dar vindem o zi de pământ, tot pământul, pe care ai să-l poți ocoli într'o zi, să fie al tău. Si prețul zilei e de o mie de ruble.

Pakhom se minună.

— Bine, dar într'o zi poți să ocolești mult pământ.

Mai marele începu să râdă.

— Tot o să fie al tău, dar cu o suvoială: dacă nu te întorci de unde ai plecat înainte de asfințitul soarelui, pierzi banii.

— Și cum o să însemnă hoțatul pe unde trec?

— O să ne ducem pe locul pe care ai să-l alegi. Noi o să rămânem acolo; tu ai să pleci să faci ocolul. Vei lua cu tine o sapă și ai să sapi gropi în cari să bași tărușii ca să însemni hoțarul. Poți să faci ocolul cât de mare, numai să ai de grije ca înainte de apusul soarelui, să ajungi acolo de unde ai pornit. Cât ai să cuprinzi în ocol, tot să fie al tău.

Pakhom nu mai putea de bucurie. Se hotărâră pentru a doua zi, în revărsatul zorilor. Vorbiră ce mai vorbiră, băură kumis, mâncără carne de berbere și pe urmă

iar beură ceaiu. Pe Pakhom îl culca să pe o chilotă de puf, apoi Baškirii plecară făgăduind să se întâlnescă la două zile cum să crepa de ziuă, pentru ca să se ducă la locul ales, înainte de răsăritul soarelui.

VII.

Pakhom stă întins pe chilotă lui de puf, dar nu i se lipște somnul de gene. Gândul lui e la pământ.

— Mi-a pus Dumnezeu mâna 'n cap, și zice el. O să ocolești o împărătie întreagă... Într-o zi fac cincizeci de verste, acum e lungă ziuă. Ce de pământ! Cinci zeci de verste sunt zece mii de desiatine. Cumpăr bol pentru două pluguri, tocmai argăji, ori cât mi-or trebui și ce mai rămâne las pentru păscutul vitelor.

Pakhom nu putu adormi toată noaptea. Abia spre ziuă ajipă și visă un vis: Se făcea că era culcat sub acea cort și auzia cum afară rădea nu știu cine. Vrea să știe cine răde. Se scoală, ieșe din cort și vede pe mai-marele baškirilor stând în fața cortului și răzând de se ținea cu amândouă mâinile de bură. Pakhom se dete mai aproape de el și-l întrebă de ce răde. Dar ce să vezi? Nu era mai marele baškiritor ci negustorul care fusese la el și-i spusese despre pământul acela. Atunci îl

tot asemenea au rămas lucrurile și astăzi. Cum a fost însă la noi în Ungaria? Aici din pricina stăpânirii ungurești viața politică a fost mai puțin desvoltată și în felul acesta nici nu ne-a reușit să înființăm mai multe partide politice. Singurul partid care l-am avut și din care făceau parte toți Români fără deosebire a fost așa numitul partid național. El a luat ființă de atunci de când s-au inceput luptele noastre împotriva Ungurilor, pentru apărarea ființei noastre ca popor. Din mijlocul acestui partid au ieșit apoi toți conducătorii mai de seamă politica ai Românilor precum și comitetul național din fruntea acestui partid. Acești comitet în toamna anului 1918 a conchegat apoi marea adunare dela Alba-Iulia, ce a votat cu atâtă insuflare, precum și unirea cu România. Va să zică partidul, sau mai bine zis, singurul partid politic al Românilor din toată Ungaria, a fost și este și azi partidul național în fruntea căruia se află dl I. Maniu, președintele C. O. Prin trecutul său, prin luptele ce le-a purtat și prin mărimea sa, el este încă și astăzi chemat să conducă treburile țării dela noi. În vederea alegerilor de deputați ce vor avea loc în cursul lunii Octombrie, partidul național a inceput să se organizeze din nou, adecă să și adune și să și cunoască oamenii, pentru ca să fiecare membru alui ce deputați să aleagă pentru parlamentul din București. Organizarea aceasta a partidului a inceput pe totă linia și să urmează în toate orașele și satele cu cel mai mare zor Partidul național să organizat la Sibiu, la Făgăraș, Brașov, Cluj, cu un cuvânt pretutindeni unde să află Români, iar roadele acestei organizări vor putea fi apoi calese cu prilejul alegerilor de deputați.

Iată deci rostul partidelor în general și cu deosebire ce preț are pentru noi partidul național.

Banca Agrară.

Pentru a începe plătirea pământurilor ce se va împărți între țărani pentru a chizăsu buna orânduială, Statul va face o bancă mare, numită „Banca agrară“. Această bancă nu se înființează pentru căștig, ci numai spre binele sătenilor. Banca va plăti pe foștii proprietari cu „obligațiuni de răscumpărare“ cu patru la sută, va

ajuta pe cei lipsiți de unelte și vite să și-le poată cumpăra și va sta întru ajutorul tuturor sătenilor, ca ei să nu simtă cătuși de puțin greul plății.

Statul va da 50.000.000 (cincizeci milioane) coroane băncii și va chizăsu plătirea obligațiunilor de răscumpărare. Banca va ajuta cu până la 35 la sută din prețul cumpărării pe toți cei ce n'au mijloacele trebuitoare pentru a-și începe gospodăria. Si totdeauna va da statul ajutorul său de 35 la sută ori de căte ori va fi vorba să se facă colonizări, va să zică ori de căte ori va fi vorba ca frații nostri rămași dincolo de hotare, să poată veni la sănul nostru și ori de căte ori va fi

vorba, ca frații noștri în munți și locuri neroditoare să fie aduși și ei în câmpii mai mănoase, căci și ei au drept la o parte de bine în România-mare.

Si multe alte măsuri binecuvântate se mai cuprind în lege.

Cine n'ar fi lămurit și dumirit nici după toate cele tipărite până aici și în gazeta noastră, îl îndrumăm să meargă la casa satului, să ceară legea și s'o cetească cu oamenii mai învățați din sat, să le spue aceia toate mai pe înțelesul mintii lor — și știu, că nu va mai fi om în România-mare, care n'ar vrea, ca lucrurile să se întâpte tocmai așa, pe cum le planuiește legea cea românească.

Care este situația politică?

Ce cuprinde contractul de pace cu Austria? — Hotarele României mari statorite. — Rugarea șvabilor către conferința de pace. — Polonia începează luptele contra rușilor.

Precum am mai arătat, situația politică în lăuntrul țării noastre nu s'a împozit încă nici până astăzi. Cu deosebire nu știm ce ținută va lua România față de îscălirea contractului sau tratatului de pace cu Austria. El cuprinde pentru noi Români lucruri atât de grele, încât trebuie bine să ne cumpăram, până ce ne am da îscălitura. Am mai târnăcit noi, pe înțelesul fieștecăruia, cum Antanta își înscrise în lege dreptul ca pe viitor să se poată amesteca în multe din treburile din lăuntru ale țării noastre și după buna ei chibzuință, să-și statorească ce drepturi să li se dea celorlalte popoare mai mici, cari locuiesc cu noi împreună. Si lucru acesta Antanta cere să-i îscălim, cu prilejul încheierii păcii cu Austria, cu toate că în contract nu se găsește spus amănuntit, că ce are de gând Antanta să facă cu popoarele mai mici dela noi. Să îscălim adecă așa fără să știm ce ni se va face în casa noastră. Aceasta ar însemna să ne legăm mâinile și să ne dăm supuși pentru totdeauna la picioarele puterilor mari. Mai sunt apoi și alte condiții grele, la cari ni se cere să ne dăm învoialacondiții de natură economică și negușorească, ce-ar aduce pe seama celor mari căștiguri peste căștiguri, iar nouă numai

pagubă. Iată de unde vine supărarea românească, pentru că să nu pomenim și de Bănat.

Sorocul pentru încheierea contractului cu Austria a sosit. Români deci trebuie să grăiască împede. Iscălesc ori nu? Prim-ministrul I. Brătianu este de părere să nu ne învoim, ci să ne impotrivim cu îndărjire și să cerem să ni se facă dreptate așa precum merităm. De aceeași părere suntem și noi ardelenii, cari nu putem lăsa ca să se împartă scumpul nostru Bănat. Dar altă părere au celealte partide politice din vecinătatea regat, și cu deosebire dñul Take Ionescu, care vrea să îscălească pacea. Alții zic că ar fi mai bine să vie la putere un guvern alcătuit din oameni mai puțin cunoscuți în viață politică și aceștia să subscrive pacea. Iată după încheierea ei să vină la putere un guvern așa zis național din care să facă parte împărnici din întreaga Românie-mare, împreună cu ținuturile alipite ei după intrarea în răsboiu.

In zilele acestea au și plecat la București, pentru sfântuire, dl. Iuliu Maniu, precum și alți bărbați politici din celealte ținuturi românești, să vadă ce-i de făcut și ce hotărâri să se ia. Ceiace putem spune

VIII.

Bașkirii porniră la drum, unii în căruje, alții călări. Pakhom cu sluga lui se urcă în căruța lor; luaseră cu ei o sapă. Ajunseră în stepă, se deteră jos din căruță și se suiră pe un delușor. Mai-marele se apropiă de Pakhom și l-arată cu mâna înținderea de pământ.

— Tot ce vezi cu ochii, e al nostru, zice el; alege locul care-ți place.

Ochii lui Pakhom străluciră. Neîedă ca'n palmă, neagră ca sămânța de mac, se întindea câmpia acoperită cu rogoz, pe când în vâlcele iarbă și buruienile creșteau până la piept.

Mai-marele își scoase căciula de blană de vulpe, o puse jos pe pământ și zise:

— Asta să fie semnul. Pune banii aici.

Argatul tău să rămână cu noi. De aici pornești, aici să te întorci. Cât ai să înconjuri, al tău să fie.

Pakhom scoase banii, li puse în căciulă, pe urmă își desbracă și caftanul, așa că rămase numai într'un pieptar. Își strânse mai tare chimirul, luă o traistă și puțină pâne, alături de chimir o ploscă cu apă, trase cărâmbul cizmelor, luă sapa din mâna argatului și sta gata să pornească. Nu se

dumirește înătrău să o apuce. Peste tot era pământ bun. El se socotă: „E bine peste tot; am să plec spre răsărit.“

Se întoarse cu față spre răsărit și așteptă să să iovească soarele. Își zicea: „Să nu pierd vremea de pomană: pe recoare e mai lesne de mers.“

Bașkirii, călări, stăteau și ei gata să plece după Pakhom. De cum se arată soarele, Pakhom porni în stepă.

El nu mergea nici prea iute, nici prea încet. Făcu o verșă, se opri, săpă o gropă și înfipse un țaruș. Apoi porni iar. Odată la drum, grăbi pasul. Merse ce merse și iar bătu un țaruș. Pakhom se întoarse. Delușorul se vedea în depărtare, și pe el oamenii cari rămăseră acolo; șiina unei roți strălucea în soare.

Pakhom socotă că făcură vre-o cinci verste. Fiindcă se înălzise, își desbracă peptarul și și-l puse pe umăr. Își strânse mai tare chimirul și și-văzu de drum. Mai făcu cinci verste. Era cald. Se uită la soare. Era vremea gustării de dimineață. A trecut un sfert din zi, gândi el; mai am trei. Nu e încă timpul să mă întorc. Dar am să-mi scot cizmele.

Șezu jos, se descălță, își atârnă cizmele de chimir, la spate și porni iar la

întrebă pe negustor dacă a venit de mult. Dar iată că nu mai e nici negustorul, ci țărani care venise la dânsul din părțile Volgei. Când se uită mai bine nu era nici țărani, ci dracul, cu coarne la cap și cu copite despicate. Si rădea, rădea de nu mai putea și se uită într'un loc. Ce-o fi văzând? de ce răde? se întrebă Pakhom. Se dă mai aproape să se uite și el, și vede un om intins pe spate, desculț, în cămașe și ismene, cu față în sus și alb ca o pânză. Pakhom se uită mai bine și vede că omul e chiar el, și că e mort.

De spaimă sare în sus și se deșteaptă. „Mare comedie și cu visele astea!“ Se întoarce și vede că începe să se crepe de ziua. „Trebue să-i trezesc ca să pornim“, își zice el.

Pakhom își deșteaptă sluga care durmea sub covârlitură cărujei, poruncă să înhamne și plecară să trezească pe bașkiri.

Aceștia se sculără și se strânseră. Veni și mai-marele. Începură să bea kumis. Deteră și lui Pakhom ceai. Dar lui Pakhom li era să nu întârzie.

— Dacă-i vorba să plecăm, zise el, să plecăm numai de căt; la ce să zăbovăm de geaba?

este că în fiecare moment se aşteaptă cădere guvernului Brătianu și încredințarea puterii în mâna altui bărbat politic, care să ia răspunderea penitru cele ce vor întâmpla.

Iucăt privește ocuparea Budapestei de către Români și stabilirea materialului pe care să-l luăm noi dela unguri, iarăs am avut bucluc cu Antanta. Ea se impotrivește să ne despăgubim noi așa precum credem de potrivit, și a înființat la Buda-pesta o comisie, care să ne asculte cererile și să cerceteze ea pagubele ce le-am avut dela nemți și abia după aceea să ne facă dreptate. În scopul acesta a și trimis la București un imputernicit al ei care să facă legătură cu conferința de pace dela Paris și să vestească deadreptul guvernului român, hotărările ei.

In Ardeal se țin de prezent adunările de alcătuire ale partidului național în vedere alegerilor de deputați pentru parlamentul din București. Cu deosebire înălțătoare au fost adunările dela Arad și Brașov, unde la cea dinăuntru d. Goldiș, iar la cealaltă d. M. Popovici au rostit înălțătoare cuvântări.

Ce cuprinde contractul de pace cu Austria?

Tratatul de pace cu Austria este alcătuit în limbile franceză, engleză și italiană. Este însoțit totdeauna și de o scrisoare a conferinței de pace, în care Austria este greu învinuită că a provocat răsboiul și a stăruit în legătură de prietenie strânsă cu Germania, până în ultimul moment.

Tratatul prevede apoi, că Ungaria de către apus rămâne Austriei, fără să se mai pună la cale o votare din partea populației; prevede desființarea serviciului militar obligatoriu; și îngăduiește de a fabrica numai arme de vânăt.

Austria nu-și va putea înstrăina însă independența și să se împreune cu Germania fără consimțământul li-gei popoarelor.

Hotărăile României-mari statorite?

București 8. — Gazeta „Adevărul” află din unele părți că României

drum. Era vesel și se gădea: „Fac încă cinci verste apoi întorc la stânga. Pământul e mînunat; cu cât cuprind mai mult, cu atâtă e mai bine”.

Merge drept înainte. Se întoarce odată, dar abia mai zări delușorul. Oamenii păreau mici și negri ca niște furnici. „Acum trebuie să fac la stânga, își zise Pakhom, am mers destul.”

Pakhom era leoarcă de nădușelă și-i era sete. Duse plosca la gură și beu din mers. Se opri ca să mai baștă un țăruș, și întoarce la stânga. Si merge, merge; iarba era înaltă și se lăsase năduș.

Pakhom începe să obosească. Se uită la soare și văzu că e tocmai timpul prânzului. Acu, își zise el, trebuie să mă odihnesc un pic”.

Se opri se lăsă jos, mânca o bucătă de paine, bău apă, dar nu se culcă: „Te pomenești că mă fură somnul”, gândi el. Mai stătu puțin, pe urmă se sculă și o luă la drum. Dintr-o intărușă călcase mai ușor, că l'intărise prânzul. Dar era cald și par că l-euprinse o moleșală de somn. Pakhom era rupt de oboseală. Dar își făcu înimă: „Înduri un ceas și huzurești un veac”! Merge tot înainte încă vre o zece verste. Era să ia la stânga, când dete cu ochii de-o vă-

mari, i-ar fi înintregime statorite hotarele de conferință de pace, și că sfaturile asupra cererilor României au fost încheiate.

Rugarea șvabilor către conferință de pace.

Gazetele pariziane scriu cu mult interes despre rugarea prezentată zilele acestei conferinței de pace de către șvabi, în care se spune că conferința de pace ar trebui să fie dreptă față de România și să dea Bănatul întreg între Mureș, Tisa și Dunăre României-mari așa cum o pretinde în mare parte populaționea din Bănat.

Polonia începează luptele contra rușilor.

Varșovia. Guvernul polon, printr-o telegramă din zilele trecute aduce la cunoștința țării, că armatele polone, au atins hotarele polone stabilite de conferință, pentru întreg răsăritul Poloniei. Comandantul suprem polon, nu mai vede deci vr'un folos, urmărind trupele bolșeviște bătute, și dincolo de hotare, și acestea cu atât mai vârtoș cu cât, guvernul român nu s'a învoit să ia parte la o trecere înarmată a Nistrului.

Guvernul polon se mulțumește cu rezultatele câștigate până acum, și-și trimite o parte din trupe la hotărăile dinspre Germania, mai cu deosebire în apropierea Sileziei de sus.

Censura.

— O rugare îndreptățită. —

Prea Ven. Consistor din Sibiu cu data 1/14 August Nr. 5806/Bis. a trimis circular preoțimiei, aducându-le la cunoștință telegrama Consiliului Dirigent din 10 August a. c. n. Nr. 10245 în cauza serbarii zilei de 15/28 August, când s-au împlinit 3 ani de când România a scos sabia pentru eliberarea noastră și pentru apărarea dreptății, spre a face rugăciuni pentru învingerea armatei române, și a ținea parastas pentru eroii căzuți pentru întregirea neamului.

cea răcoroasă. „Ce mai în ar crește aici, își zise el; picat s'o las”. Merse tot înainte, înconjura vâlceaua, infipse un țăruș și pe urmă întoarse la stânga facând al doilea colț.

Se uită spre delușor. Abia să mai zăreau oamenii. Până la ei ca la vre-o cincisprezece verste.

„Am căm lungit cele două laturi dinăuntru, se gândi el; pe asta trebuie s'o fac mai scurtă.”

Zori pasul. Cătă spre soare, era gata să scape, și el nu făcuse decât două verste pe partea asta.

„Tocmai regulat n'o să-mi fie hotarul moșiei, își zise el; acu, fie cum o fi, dar trebuie s'o iau spre delușor. Am luat pământ din belșug.

IX.

Pakhom ține drumul drept spre deal. Nu mai poate de oboseală, i-se curmă picioarele de durere. S-ar lăsa jos să se odihnească o clipă, dar nu e chip, fiindcă n-ar mai ajunge la întărușă înainte de scăpatul soarelui. Si soarele nu așteaptă.

„Să știi că m'am înșelat și am cuprins prea mult pământ. Ce mă fac dacă nu ajung la vreme?”

Acest circular l-am primit abia azi în 3 Septembrie la o depărtare de 50 klm. de Sibiu și cu postă zilnică în localitate. Norocul că și fără circular am înăpunit la timp cele prescrise în circular.

Vin deci a releva această imprejurare, care nu e singură în cele multe.

Ar fi de dorit și rugăciune chiar Consiliul Dirigent a interveni la forurile militare, ca barăm hărțile oficioase, circulare etc. să nu mai fie trimise la cenzură ci direct ofiților să li se adreseze.

Cenzura ar avea în schimb mai mult timp să se ocupe cu cenzurarea ziarelor străine.

Impotriva celorce

răspândesc știri.

Extras din Ordonanța Nr. 21 și 25.

1. Vor fi considerați ca vrednici de pedeapsă:

a) acei cari, fără rea credință, prin locuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc. vor comunica, răspândi ori tălmăci în orice chip știri, fie adevărate, fie din gând, sau păreri cu privire la operațiunile de răsboiu, situația și afarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această faptă se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a se spiona, sau trada, să aplică pedepsele provăzute de legile penale în vigoare în timp de răsboiu.

Ghete

bărbătești, Nr. 44 lucru de mână solid și-aproape nouă, sunt de vânzare: Să se întrebe la administrația „Gazetei Poporului” strada Orezului 41.

4-5

Se uită când la soare, când la delușor. Mai are mult de mers și soarele se lasă mereu.

Pakhom începe să alergă. Il dor picioarele de nu mai poate, dar alergă de parcă l-ar fi luat cu biciul. Aruncă din fugă peptarul, se descalță de eizme și le aruncă, aruncă plosca și căciula. A rămas numai cu lopata, cu care se ajuta la mers.

„Uite unde m'a dus lăcomia, își zice el, m'a mâncat. Nu mai ajung eu înainte de asfințit.”

De spaimă i se curmă răsuflarea. Sudorearea i-a lipit cămașa și ismenele de trup. Gura i-e uscată. Suflă din piept ca din niște foale; îi bate înima ca un ciocan; nici nu-și mai simte picioarele. Nu mai poate. Pakhom nu se mai gândește la pământ, singurul lui gând e să nu moară de sfârșeală.

Il e groază de moarte dar nu poate să se opreasca. „Am umblat atâtă, că dacă o să mă opresc acum, o să mă batjocorească toți!”

Aude pe baskiri cum flueră și strigă. Aceste strigări îi mai dau puțină înțimă. Își strângă puterile cari i au mai rămas și aleargă năuc. Soarele, par că dinadins se lasă mai iute ca de obicei. Dar nu mai e mult până la întărușă. Pakhom a și început să vadă oamenii de pe delușor. Il fac semn

Vitejia trupelor ardelene.

Cetim în gazeta „Alarma Mehedințului” ce se tipărește în vechiul regat al României la Turnu Severin, o foarte frumosă laudă a generalului Nicolae Mihaescu cu privire la vitejia trupelor noastre din Ardeal, din prilejul strălucitei bătălii asupra armatelor roșii ale lui Khun Bela. Dăm mai la vale în întregime spusele vrednicului general, pe de-o parte ca să știe toți soldații de sub conducerea dânsului, cătănește el de mult la vitejii săi, iar pe de altă parte să se spulbere toate minciunile ce se sveniseră împotriva neîmblânzitorilor ostași recruteți din văilești munții ardeleani. Iată ce spune generalul Mihaescu:

Ardelenii atacă. Vitejia lor.

Trupele inamice, care trecuseră Tisa peste Bakamez și sporisera în acel timp la o divizie și jumătate. Dar vitezele trupe ale diviziei 16 ardeleană se impotrivesc cu atâtă încăpăținare, încât inamicul încearcă perderi nemai pomenite de mari și este silit să bată în retragere. Atacul trupelor ardelene se desebește de altele printre încăpăținare uimitoare și care capătă chipul unei îndărjiri sălbaticice, având ca rezultat însăspământarea groaznică a bolșevicilor. Din pricina instrucțiunii serioase, ardelenii sunt ostași de rangul întâi, cărora o puternică conștiință națională și ura seculară le dă în atacuri acel moral minunat, care-i cea mai sigură armă și chiezașie a unei victorii.

Sufletul Moșilor. „În această privință Moșii din reg. 83, atât de strâns legați de veste legiunilor lui Avram Iancu, au înfrecut pe toți, smulgând admirăția noastră“. Lucrul acesta l-a declarat însuș domnul General Mihăescu, din punct de vedere comandant al grupului de Nord.

să se grăbească. Vede și căciula cu banii, vede și pe mai marele, care să joace înănuindu-se cu mâinile de burtă. Si Pakhom își aduce aminte de visul lui.

„Pământ ar fi berechet, își zice el; numai de mărturie Dumnezeu! Dar nu mai ajung la vreme; m'aim dus!“

Si aleargă, aleargă mereu.

Se uită la soare.

Soarele e roșu, mare, dar să lăsat atâtă că i-a șirbit pământul marginea de jos. Când Pakhom ajunge la poalele dealului, soarele a apus. „S'a sfârșit! își zice el totul e pierdut.“ Si era să se opreasca. Dar aude strigătele bașkirilor, și-i aduce aminte că dacă el, de jos, nu mai vede soarele, cel din vârful dealului îl mai văd. Urcă dealul în goană. Iată căciula. Lângă ea, mai marele, cu mâinile pe burtă.

Pakhom își aduce iar aminte de visul lui. Dar... șovăe, i se tăie picioarele, cade și căzând întinde mâna până la căciula.

— Halal să-ți fie, camarade, zise mai-marele, ai căstigat mult pământ!

Argatul lui Pakhom dă fuga să-l ridică, dar vede că-i curge sânge din gură; e mort.

Mai-marele stă ghemuit, râde sgomot și se ține cu mâinile de burtă. Apoi se scoală și dă argatului o sapă: „Îngroapă-l!“

Bașchirii se ridică toți și pleacă.

Argatul ia sapa și săpă lui Pakhom o groapă, tocmai de lungimea trupului lui, dela cap până la picioare, și-l îngroapă.

Pentru-ce n'au preț banii noștri?

Am scris în numărul trecut al Gazelei noastre despre scumpetea cea mare ce ne apasă pe toți și despre măsurile ce s-au luat la București spre delăturarea ei. Pentru lămurirea cetitorilor noștri vom arăta astăzi și unele din pricina mai de căpetenă ale scumpetei și cum am putea-o înfrânge mai ușor. Deoarece scumpetea este între noi ca bălaurul acela din poveste cu 100 de capete. Ii tai unul și răsar zece la același loc. Trebuie să înveți meșteșugul și să-ți ascuți paloșul în chipul acela, ca să i retezi toate capetele de-o dată, așa încât să nu mai rămână nici unul.

Scumpetea de care ne plângem, iubiti cetitori, avem să o mulțumim în bună parte scăzământului pe care l-a suferit leul și coroana sau moneda noastră în străinătate, moneda, cu care suntem nevoiți să cumpărăm lucrurile de cari simțim trebuință.

Așa spre pildă un franc francez se socotește în târgul liber cu 2 lei 45 în loc de 1 leu și un ban sau doi cum era înainte de războiu; un dolar 10—14 lei în loc de 5 lei; o liră sterlină englezescă 60—70 lei, în loc de 25 lei bani 25, și așa mai departe. Prin urmare banii străinătății sunt de 2 sau chiar de 3 ori mai scumpi de căt ai noștri, ceea ce face că și scumpetea să fie nu numai de 3 ori mai mare dar și mai mult, căci la o sumă mai mare se adaogă și dobândă, câștigul, precum și o sumă oarecare pentru risc adecă pentru putință de a și perde, a celui ce intră la târg cu banii noștri.

Cărora se întâlnește deci această lipsă de cumpărătore? Oare a crescut în greutate francul, dolarul sau lira englezescă? Nici de cum. Acești bani au rămas tot așa. S-au schimbat însă banii când e vorba de schimburi lor. Noi Români, avem neapărată lipsă să cumpărăm mărfuri dela Francezi, Americani și Englezi, din pricina aceasta căutăm cu deosebire banii lor, pe când ei deocamdată nu găsesc ce să cumpere dela noi și în felul acesta banii care îi îmbiem noi lor sunt fără de preț pentru ei. Său cu alte cuvinte noi le cerem lor în împrumut și pe datorie și este sătul în deosebite că cel ce cumpără pe datorie găsește marfă mai anevoie și plătește mai scump de căt cel ce ia pe bani gata.

Dar să fim și mai pe înțelesul fiecărui: noi în vremurile cele bune vineam grâu, sare, petrol, ca să nu vorbesc decât de cele trei lucruri mai de trebuință pentru om, și în schimbul lor căpătam altele lucruri de cari aveam lipsă mai mare. Leul pe vremea aceea era, ca să zic așa, imputernicitul sau reprezentantul acelor lucruri mai de trebuință pentru traiu, ce se afișau din belșug în Tara românească, și pe cari le puteam vinde ori și când fiind că se aflau cu prisos.

Astăzi din pricina cuprinderii Țării românești de către vrăjmaș precum și pentru anii cei răi, banii ce i îmbiem noi Francezilor, Englezilor și Americanilor, sunt socotiți că nu pot fi schimbați îndată pe mărfuri dela noi din țară, ci trebuie să se mai aștepte un an sau doi, până să poată fi schimbați pe lucruri de preț, că vor ieși din țara noastră. Dezici vine apoi scăzământul banilor noștri.

Ce este prin urmare de făcut, pentru

ca să ridicăm prețul banilor? Să nu mai cumpărăm nimic din străinătate?

Aceasta nu se poate și n-ar fi un lucru cuminte, oaci înțelegere între oameni se întemeiază tocmai pe un schimb căt mai mare de mărfuri. Să facem însă altceva. Să căutăm să micșoram căt mai tare aducerea din străinătate a lucrurilor nefolositoare și să cumpărăm mai cu seamă astfel de mărfuri cari sunt menite să ne mărească puterea de-a produce căt de mult, și cari pot alcătui și pentru noi un capital, care ne va da puință de-a munci mai cu folos pentru statornicirea și îndreptarea cumpărătuirii dintre banii noștri și cei ai străinătății. Iar pe de altă parte să nu sim lacomi, nici întrucătă prietește mărcarea nici îmbrăcămintea, ci mai bine să folosim din ce avem tot aceea-ce se mai poate încă întrebuiță, decât să cumpărăm pe datorie.

Așa dară când cumpărăm ceva pe datorie, să luăm mai ales astfel de lucruri cari ne pot aduce bogăție și în cazul acesta mașinile agricole, adecă, cele pentru lucru cîmpului mașinile și industriale, adecă cele pentru fabrici, ar fi cele ce ar trebui aduse mai întâi și căt se poate mai multe, deoarece precum vedem cu toții, brațele s-au împușnat și chiar acum se cere ca pământul să fie lucrat cu deosebită luare aminte, când cei mai mulți plugari și oameni de bine, prin hotărîrile Consiliului Dirigent, vor primi pământ și pășuni. Iată deci cum ar trebui sătenii noștri să-și folosească sumele mari de parale agoniste acum în cursul războiului.

Iar pe de altă parte punem la inima fiecărui cetitor: Cumpărarea în toate. Cumpărarea este unul din mijloacele cele mai sigure care va ridica prețul banilor noștri și va face să scădă pe neșimțite scumpetea aceasta nesuferită, care bântuie în toate țările, ca o adevărată boală lipicioasă.

Prețul bucatelor.

Ministrul de agricultură din București a statorit pentru bucate (cereale) și pentru nutrețuri prețuri de cumpărare, pe care vânzătorii nu au drept să ceară mai mult. Având în vedere că a dat Dzeu răodă bună și de cereale (bucate) și de nutrețuri, a și fost de lipsă ca să se pună capăt speculei cu prețurile uriașe pe până aci.

Iată anume ce prețuri s-au statorit de guvern de aci încolo:

Grâu, boabe, socotind ca lemei 78 chilograme hectolitrul, — se poate plăti cu 100 Lei suta de chilograme (sau 1 chilogram cu 1 Leu), la vânzător acasă. Dacă l duce el până oare unde, își poate adauge și prețul de cărăușie.

Săcără 90 Lei suta de chilograme. Orzul 80 Lei suta de chilograme. Orzoaică 100 Lei suta de chilograme. Ovăsul 80 Lei suta de chilograme. Răpița 140 Lei suta de chilograme. Fânul făcut din lufernă, trifoi, parâng, mei, și orice nutreț sămănat, 25 Lei suta de chilograme.

Pie de grâu și să ară, 12 Lei suta de chilograme.

Pie de orz, orzoaică și ovăs 15 Lei suta de chilograme.

Toate aceste prețuri se socot la vânzător acasă, dacă de acolo se ridică bucatele ori nu rețurile.

Recensământul în Bucovina.

Se cunosc acum în fără datele recensământului (adecă numărătoarei) populației Bucovinei, sfârșit zilele acestea. Ele sunt vrednice de fapt în seamă sub toate raporturile.

Populația totală fără orașul Cernăuți de 716.588, este alcătuită astfel după naționalități:

Români	367.149
Ruteni	215.605
Germani	52.914
Ebrei	43.655
Poloni	23.301
Unguri	10.182
Armeni	282
Alte naționalități	3.500

După religie această populație este astfel reprezentată: greco-orientali 567 mii 288, Romano-catolici 71.034; Greco catolici 14.577, Mozaici 46.612, evangeliști 14.047, Lipoveni 2.769, Armeno-catolici 170, alte religii 164.

*

Este vrednic de știut și rezultatul numărătoarei în județul Cernăuți de lângă Prut pe care-l cereau Ucrainii pe temeiul drepturilor naționalităților. Iată acest rezultat:

Români	49.060
Ruteni	36.990
Germani	2.360
Poloni	3.485
Ebrei	2.850
Armeni	9
Alte naționalități	86

Aviz!

Rugam pe toți abonații restanțierii să ne trimită fără amânare abonamentul, ca să nu fim siliti să le oprim foaia.

RĂVAȘUL SĂPTĂMÂNII

Sibiul 14 Septembrie 1919.

Statuă pentru Maj. Sa regele Ferdinand. Se știe de totă lumea ce merit neperitor și-a câștigat regele Ferdinand pentru întreg neamul românesc în clipă, când a poruncit că oștirile lui să treacă Carpații. Ardealul eliberat vroiește să-și arate recunoștința. Din pricina aceasta primăria orașului Cluj a votat pentru a M. S. Regelui 50.000 cor., iar pentru statuia M. S. Reginei alte 50.000 cor.

Să nădăjdum că lângă aceste sume să vor alătura și altele, punându-se astfel temelie unui fond din care să se poată acoperi cheltuielile pentru statuia măreajă care va înfățișa pe înțeleptii noștri domitori.

*

Noul comandant al trupelor din Transilvania. Domnul general N. Petala, comandantul Corpului VI de armată, a fost numit și comandant militar pentru Transilvania. Bănat și părțile ungurene de sub autoritatea administrativă a Consiliului director, însărcinat fiind cu siguranța statului și îndeplinirea puterii executive. În acest scop d-sa va pleca în curând la Sibiul pentru a lua reședința lângă Consiliul director.

*

Amintirea biruinței dela Călugăreni. Zilele trecute s-au înălțat 324 de ani, de când Mihai Viteazul a sfârșimat oștirea lui Osman Pașa. Turci erau în număr de 200 mii, iar Români numai 20.000. Vineția trecută să ființat pe colina de la Călugăreni, la crucea ridicată din indemnul regelui Carol, un parastas pentru pomenirea vitejilor căzuți pe câmpul de luptă în 1595 și 1916. A luat parte la serbare numărăos public, învățați și țărani.

*

Obrăznicea ungurească. La serbarea poporă ce a avut loc în Pâncota pentru ajutorarea copiilor orfani, s'a simțit ură, care dovedește lipsa de bun simț și obrăznicea acelaia care a crezut că prin astfel de fapte ne-ar putea jigni.

Trei domișoare române îmbrăcate în frumoas costume naționale, au fost batjocorate de un domn Bod, invățător în Siria, căruia nu i-a plăcut costumul național al lor. Când era să se joace hora, domnul Bod a strigat „cuș“.

Am vîz ca asemenea cazuri de obraznicie ungurească să nu se mai întâmple pe viitor.

*

Târgurile de vite cornute, mari, din județul Brașov au fost oprite din pricina pleuropneumoniei lipicioase statorită la vitele cornute mari din comuna Bod.

Boala răspândindu-se cu mare intensitate, toate târgurile de săptămână și anuală pentru vitele cornute, mari, au fost operte.

Ordinul prefecturei Brașov poartă Nr. 3716/1919.

*

500.000 de ruble pe un cap. Lenin unul din conducătorii bolșevicilor din Rusia a publicat pe toate zidurile Petrogradului următoarea proclamație:

Cei mai de seamă tălahi care se găsesc în fruntea armatei albiilor, se numesc: generalul Iudenici, generalul Rodzianco, contele Pehlen, contele Benkendorf și colonelul Balacovici. Acești jefuitori trebuie să fie următori.

„Cinci sute de mii de ruble aceluia care mi va aduce pe vîenul viu sau mort.“

*

Cum își preamărește Franța soldații săi? Zilele trecute a fost înmormântat în Timișoara un soldat francez negru. Ofițerul său i-a spus la mormânt următoarele cuvinte: „Rajvanory, micuț și scumpul meu tiralior! Ai căzut pe pământ Ungariei pentru onoarea și mărtirea frumoasei noastre Franțe. Patria noastră îți mulțumește pentru serviciile tale și îți va fi vecinic recunoșcătoare. Ai fost un erou! Luptai din 1914, când Franța a fost tărată în răsboi de Germania, de bună voie îți ai jertfit nobilul sânge pentru Patrie. Te îndatorai serviciului militar pentru întreaga durată a războiului și îți ai făcut datoria cu un nobil curaj, de atunci până în ziua de azi, când îți ai jertfit viața ta tănuără pentru Franța noastră, pe care o iubeai atât... Multe mulțumiri, bravule, miciile tiraliori în numele Franței, în numele înfruntașilor tăi camarazi, în numele familiei tale. Adio miciule, bravule tiraliori, Franța nu te va uita, căci ai suferit moarte pentru o cauză dreaptă, Dumnezeu să-ți aibă în pază credinciosul tău suflet. Încă odată, adio.“

*

Nu se poate vinde moie mai mare ca de zece jugăre. Consiliul Dirigent din Sibiul a dat o poruncă despre vânzarea moisiilor. Prin aceea se poruncește, că nimenie nu are voie să vinde o moie mai mare ca de 10 jugăre, decât dacă pentru vânzare i-ar da voie Consiliul Dirigent. Asta cu scopul, ca nimenie să nu-și poată vinde azi la reprezală moia sa mai mare, care după noua lege agrară, votată de Marea Sfat Național, ar cădea sub împărțire între țărani.

*

Mese pe degeaba la Budapesta. Sufletul românului e așa de bun milos încât pe dușman nu-l lasă la grea strâmtoreare. La Budapesta dl. general Mărdărescu, comandantul trupelor române, a dat ordin tuturor regimentelor să deschidă mese degeaba ca să vie să mânânce ungurii săraci și năcăjiți. Nici cînderau ai lor la putere nu a fost așa bine, de aceea zilnic vin maghiari și mulțămesc cu lacrimi în ochi, comandanților militari români.

*

Venitele CFR. Veniturile provizorii ale C. F. R. (adecă trenurile române: Calea Ferată Română) pe luna Iunie 1919 au fost de 9.508,141 Lei față de 10.541,980 din luna Mai. În aceași lună în 1918 s-au încașat 3.383,183 Lei, iar în 1917 603,698 Lei.

In Transilvania pe luna Martie s-a încașat Cor. 17.720,058 iar în Bucovina 1 mil. 128.066 Lei, în luna Mai și 1.256,331 Lei în luna Aprilie. Deci vedem un scăzămant în privința aceasta.

Viteji neamului. Cu inima plină de recunoștință și cuprinși de evlavie venim să pomenim numele acestor viteji, care în luptele din urmă, și-au pierdut viața pentru patrie și pentru libertatea Ardealului.

„Monitorul Oficial“ publică o nouă listă de perdeți în care sunt trecuți de morți: Temeșovianu Victor, colonel, din brigada II infanterie; locot. Ionescu Costanțin, regimentul 1 călărași; locot. Poțincu Nicolae reg. 2 vânători; locot. Iordan Ion reg. 2 vânători; locot. Mehedinți Emanuel reg. 7 vânători; sublocot. Drădan Dumitru regimentul 2 vânători; răniți: Popescu Costanțin sublocot. reg. 18 infanterie; dispăruți: sublocot. Bărbiru George reg. 18 infanterie,

O altă listă cuprinde numele a 160 de gradați și soldați morți și 114 răniți, iar o a treia listă dă numele a 56 de soldați dispăruți.

Să intors din captivitatea ungurească Matache Alexandru, plutonier grupul 1 aeronație. Dumnezeu să-i odihnească în pace.

Se înmoale ungurii. În rândul trecurut jupânelui Apponyi ne-a recunoscut viteja, a venit acum rândul celuilalt vrăjitoare al Românilor, Wekerle, să-și spună cuvântul și să se dea bătut. Un redactor al Romanului s-a înfățișat la dânsul să-l întrebe ce crede despre starea cea nouă a lucruriilor. Iată ce a răspuns Wekerle fost și el în vremuri bune primministrul Ungariei:

Pe viitor, spune fostul ministru, între România și Ungaria să se înstăreze cele mai bune legături. Românul și ungurii au multe interese comune și în noua alcătuire a Europei, aceste două popoare trebuie să vadă că intesele lor merg laolătă.

Ar fi mai bine să ne ajutăm unii pe alții și dacă se poate, să atragem și pe bulgari de care nu ne deosebim prea mult. Căci, spune d. Wekerle, trebuie să știm că bulgarii nu sunt slavi. Dar aceasta nu-i o cerință de prea mare însemnatate. Dacă bulgarii ar voi să vină alături de noi, bine. Cred însă, întrucât mă privește, că aceasta ar fi foarte bine.

Venind vorba despre noua alcătuire a statelor d. Wekerle a grăit astfel:

Sunt de părere că Transilvania trebuie să fie de sine stătătoare adecă autonomă, cu limba română ca limbă de stat. Dar să fie îngăduită întrebunțarea celorlalte limbi.

Așa a grăit fostul primministru. Au zindu-i vorbele umilite ne vine să-i răspundem și noi așa precum ne taie capul: de! jupâne Wekerle, a trecut baba cu cocaciile...

Trenuri pentru refugiați. Toate persoanele militare se încunoștiștează că din 21 August a. c. începând până la altă hotărâre, în fiecare săptămână va pleca din Sibiul unul până la două trenuri pentru repatriați (adecă oameni de aceia cari vreau să se întoarcă în țara lor). Trenurile iau drumul către Budapesta și Viena, iar într-un timp corespunzător vor veni înapoi contratrenurile.

Afără de aceasta în zilele viitoare va pleca tot din Sibiul un asemenea tren și în Jugoslavia.

Cei interesați sunt invitați să-și înainteze rugările în inteleșul ordinului Rezortului de interne Nr. 8300/909, publicat în Gazeta oficială Nr. 44 din anul 1919, la biroul de repatriare.

*

Schimb de mărfuri între România și Cehoslovacia. Se ștește din Praga, că primind guvernul cehoslovac de-a face schimb de mărfuri între România și Cehoslovacia, a fost pornit alătări de aci primul tren cehoslovac spre București.

Guvernul cehoslovac dorește ca legăturile comerciale cu România să fie din cele mai vii.

Ofițeri ruși părăsesc România. Ziarul din Iași publică știrea că în urma unui ordin ai Marelui Cartier toți ofițerii ruși aflați în țară sunt obligați să părăsească în data teritorul român.

Brigăzile de siguranță au și luat măsuri în acest scop. Partea cea mai mare a acestor ofițeri, se îmbarcă la Galați pe vapoarele generalului Denikin aflătoare în portul nostru, tocmai în acest scop.

Advocații din regat, procurori la noi. Consiliul dirigent a făcut o cerere pe lângă ministerul de justiție, cu rugămintea de a provoca toate birourile de advocați din țară cu scopul a se alege un număr dintre cei mai buni advocați din regat, care să fie apoi numiți procurori la toate tribunalele din Ardeal.

Profesorul N. Iorga în Bucovina. În Cernăuji s'a serbat cu mare alău ziua intrării României în răsboiu. Dr. N. Iorga, care se află acolo ca oaspe, a ținut o strălucită cuvântare, în care a stărtuit asupra faptului că țăranul român ne-a dat România-mare. Studenții bucovineni i-au predat lui N. Iorga ca recunoștință o coroană.

Cât au furat nemții și ungurii din România? Pentru a înțelege mai bine pricinile care au împins guvernul român de a face rechiziții în Ungaria, este nimerit de a aduce aminte acum declarațiile făcute de contelul Czernin, fost ministru de externe al monarhiei austro-ungare, în 2 Aprilie 1918:

"Eu am primit din România din recoltă anului trecut mai mult de 70.000 tone cereale. Ce-a mai rămas precum și noua recoltă, care va fi împărțită între noi și Germania, va mai face încă 40.000 tone cereale, legume și nutreț. România ne-a dat 800.000 oi și 100.000 porci, care vor fi predați chiar începând de-acum". Nu trebuie să se piardă din vederi că aceste cerințe mari au fost puse României după tratatul dela București. După ce de un an și jumătate Puterile centrale goliseră România de mijloacele ei de transport, de vite și de materii alimentare, de mobilele sale, de toate mașinile și de instalațiunile industriale într'un cuvânt de tot ce se putea duce cu trenul, vapoare sau automobile. Declarația contelui Czernin arată tocmai în ce măsură a profitat Austro-Ungaria de situație.

O glumă din popor. Un țigan rupt, hărtanit și pocălit de foame mergând el așa pe drum, — abia mai ținându-se p'ale picioare, — ajunse la marginea unei bălti. Stănd aici, pe malul apei, deodată, ca apucat de iele, numai că n'cepu să se văite — tocmai ca o broască în gura șarpelui:

"Haoleo, haoleo! săriți oameni buni, mor de sete! săriți mâncă-vaș..., săriți!"

La vaetele țiganului, numai că se năștează un român și, auzindu-i jeletele, întrebă:

— Da bine, mă cioroiule, ce? ai turbat de strigi că mori de sete? Uite, baraglina dracului! ești chior?... Apa e la picioarele tale. N'ai decât să te pleci și să-ți umpli burtianul.

— Of! Românică, mâncă-ti-aș..., hasta o știam și eu...

„S'o beau, s'o beau, dar... după ce dracu s'o beau?! Că pe înima goală, canci! ...nu merge!!“

Până 1. Gilortenu

CONCURS

La Resortul Afacerilor Industriale Secția V. Direcțunea Măsurilor și Greutăților, se primesc 15 (cînsprezece) candidați pentru a fi pregătiți și pe urmă împărțiti ea funcționari la oficiile de măsuri și greutăți în Transilvania, Bănat și ținuturile ungurene locuite de Români.

In vederea pregătirii candidaților pentru serviciul verificării măsurilor și greutăților, se va organiza la Sibiu un curs special de (10) zece săptămâni. La acest curs vor fi admisi numai absolvenții școalei finale de tehnică, sau acei candidați, cari au depus cel puțin exemplul de maturitate la o școală reală și cunosc limba românească.

Petițiile provăzute cu documente de studii, de botez și indigenat în original sau copie legalizată, sunt să se adresa Consiliului Dirigent, Resortul Afacerilor Industriale la Sibiu până la 15 Septembrie e. o.

Participanții la cursuri vor primi din partea Resortului un ajutor lunar de 800 cor., pentru acoperirea trebuinței de trai și 150 cor. pentru cheltuielile de călătorie la Sibiu.

După absolvarea cursului și depunerea examenului, candidați vor fi denumiți prin decret în clasa de salarizare conform studiilor absolvente și vor fi împărțiti la oficiu de Măsuri și Greutăți în Transilvania, Bănat și ținuturile ungurene.

pt. Șeful Resortului
Secretar General,
220 1—3 Ing. E. Muntean m. p.

Un Tânăr Comerciant

În etate de 34 ani dorește cunoștință unei domnișoare sau văduve în etate de 20—40 ani cu scopul de a o lua în căsătorie. Ofertele cu fotografie să se transmită la Administrația „Gazetei Poporului”.

Un băiat

cu școală românească se primește ca elev la tipografia „Carpății” și „Gazetei Poporului”, strada Orezului Nr. 41.

Caut un învățăcel

pentru prăvălia mea mixtă, aş dori să aibă 2 cl. gimnaziale și din familie bună. Traian Banu comerciant în Zlatna comitatul Albei-Inferioare. 219 1—3

Anunțuri și reclame

Nr. 668—919

Publicație.

Morile comunale din Pianul de sus, plasa Sebeș, județul Sibiu se dau în arândă pe durata de 3 ani (1 Oct. 1919—1 Oct. 1922).

Licitățile se va ține în cancelaria comună la 14 Septembrie a. c.

Pianul de sus, la 30 August 1919.

218 1—1

Primăria comună.

Doi învățăcei

căut pentru prăvălia mea de tot soiul de mărfuri. Condițiile: Au să servească 4 ani dela intrare, pe durata cărora eu mă îngrijesc de toată întreținerea lor: vipt, lo-cuință, îmbrăcăminte. Afără de această pentru tot anul depun pe seama lor câte 1000 cor. la Asociația com. română din Ardeal Bănat, Crișana și Maramureș, la care sumă totală voi avea drept când își vor începe cariera de comercianți de sine stători. Petru Bârsan, mare comerciant în Bozoviciu, județul Caraș-Severin, președintele Asociației comercianților români. 212 2—8

Aviz!

Se aduce la cunoștința învățătorilor, că A. B. Cedarul și cărțile de cetire de Dr. I. Stroia, D. Lăpădat și Ion Crișan au fost aprobată de Consiliul Dirigent ca manuale de școală în ediția ultimă prelucrate în conformitate cu spiritul vremii.

Cei ce doresc să le folosi pe anul viitor școlar să se adreseze prin o corespondență Druii Iuliu Crișan subrevizor, Sibiu care va dispune trimiterea lor. 209 4—5

Cinematograful orașului Sibiu.

Directoare: d-na H. Scholtess. Dă reprezentări zilnice la orele 9 seara. Duminica două reprezentări una la 6^{1/2} și cealaltă la 9.

7—10

Cinematograful „Apollo” în Gesellschaftshaus.

Directoare: d-na Toth. Dă reprezentări zilnice la orele 9 seara. Duminica două reprezentări: una la 6^{1/2} și cealaltă la orele 9.

Leacuri renomate contra Călbezii oilor și a vitelor cornute

se află ori și când numai în farmacia lui

SIMION ONICIU

în Abrud (Abrudbánya), jud. Alba-inf. Transilvania-România.

Fiindcă oficiile poștale nu primesc pachete, am onoare să avize On. Public, că trimit leacurile anume cu curier, de aceea On. Public e rugat să mă avizeze, căm pentru căte oi sau vite cornute au lipsă de leacuri în comuna respectivă, căci cel mai mic cvant care se va trimite este pentru 200 oi ori 20 vite cornute.

Cu toată stima:

Simion Oniciu
farmacist.